
ВІТЧИЗНЯНИЙ І ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД

УДК [373.5.018.1.091.2:061.2](73)
DOI 10.31654/2663-4902-2023-PP-4-81-90

Дмитрів Ю. М.

аспірантка кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
факультету педагогічної освіти
Львівського національного університету імені Івана Франка
Yuliia.Dmytriv@lnu.edu.ua
orcid.org/0000-0002-8195-963X

**АНАЛІЗ ДОСВІДУ ФУНКЦІОНУВАННЯ АМЕРИКАНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ
ПІДТРИМКИ ДОМАШНЬОЇ ОСВІТИ**

Статтю присвячено аналізу досвіду створення та функціонування організацій з питань домашньої освіти у США. Розглянуто передумови, особливості функціонування та перспективи діяльності таких організацій (груп підтримки, асоціацій, коаліцій). З метою аналізу стану правозахисного аспекту домашньої освіти було здійснено вивчення наукової літератури, опрацьовано інформацію американських та українських електронних ресурсів громадських асоціацій, установ, організацій. У результаті вивчення американської науково-педагогічної літератури виокремлено два напрямки руху домашнього освіти у США: ідеологічний та педагогічний. Було з'ясовано поширеність батьківських груп підтримки та визначено їх роль у контексті становлення домашньої освіти у США. За підсумками аналізу наукових джерел, встановлено три основні рівні функціонування в США груп підтримки батьків домашніх школярів: місцевий, державний, національний та висвітлено цілі й завдання кожного з них. Визначено переваги участі батьків домашніх школярів у групах підтримки та з'ясовано можливості, які пропонують такі групи. Описано особливості створення та функціонування кооперативів у США як однієї із форм батьківських об'єднань.

З метою аналізу американського досвіду створення та функціонування організацій з підтримки домашньої освіти, розглянуто педагогічні та методологічні аспекти діяльності таких організацій та установ у США: Національної асоціації домашньої школи, Асоціації правового захисту домашньої школи, Національного науково-дослідного інституту домашньої освіти та Коаліції за відповідальну домашню освіту. Встановлено основні напрямки їх діяльності, в тому числі створення консультативної команди, забезпечення програмами підтримки та фазовим супроводом сімей, у яких діти навчаються вдома. Здійснено оцінку впливу цих організацій на формування домашньої освіти в США.

Проаналізовано особливості діяльності асоціацій, які займаються впровадженням та підтримкою домашньої освіти в Україні. Виокремлено основні завдання, засади та перспективи їх подальшого функціонування.

Ключові слова: домашня освіта, домашня освіта в США, організації підтримки домашнього навчання, домашні школярі, хоумскуліне.

Постановка проблеми. В Україні найбільш істотне зацікавлення домашньою освітою відслідковується з початку 2022 навчального року. На підставі зведених статистичних даних державної наукової установи «Інститут освітньої аналітики» вдалося встановити, що у порівнянні з початком 2021 навчального року, станом на початок 2022 навчального року, кількість дітей, які навчалися за домашньою формою навчання зросла майже у 14 разів. Зважаючи на поширення домашньої форми здобуття освіти, виникає потреба у вивченні іноземного досвіду цієї форми з метою використання його позитивних надбань у вітчизняній освітній практиці. Особливо важливим у цьому контексті є створення організацій, асоціацій, інституцій, які допомагають батькам домашніх школярів. Такі об'єднання допомагають знаходити батьків-одномумців, об'єднуватися у групи підтримки і кооперативи для поширення ідей, вирішення проблем, популяризації позитивного досвіду тощо. Аналізуючи наукові джерела та електронні ресурси офіційних організацій, можна зробити висновок, що в США діє низка установ, які спрямовані на консалтингову та юридичну допомогу сім'ям, у яких діти здобувають освіту за домашньою формою. Окрім цього, в США працює спеціальний науково-дослідний інститут, який займається статистичними дослідженнями з питань домашньої освіти.

Аналіз наукових досліджень і публікацій. Проблемі захисту прав домашніх школярів, які навчаються за межами традиційних освітніх закладів присвячено велику кількість наукових досліджень. У науково-педагогічній літературі проблема захисту прав сімей, у яких діти навчаються за домашньою формою навчання, найбільш вагоме місце займають праці Б. Рея, Дж. Холта, Р. Мура, Д. Мур та ін. Учений-педагог та прихильник навчання дітей за межами традиційної школи – Дж. Холт став на захист права батьків самостійно обирати форму здобуття освіти для своїх дітей. Окрім цього, у період 1960-1970-х років виникало багато християнських освітніх організацій, зокрема Академія християнської свободи. Вона розпочала свою діяльність у площині правового захисту прихильників домашньої освіти. Завдяки цій організації було позитивно вирішено кілька важливих судових справ щодо дозволу на домашнє навчання у різних штатах. Браян Рей є співзасновником Національного науково-дослідного інституту домашньої школи, який здійснює дослідження в галузі домашньої освіти та вивчає соціальні, академічні та психологічні аспекти цієї форми навчання. Реймонд Мур, якого вважають батьком сучасного руху домашньої школи в США, назвав домашнє навчання «рецептом геніальності: більше сім'ї й менше школи, більше батьків і менше однолітків, більше творчої свободи й менше формальних уроків» та виступав за право батьків обирати форму навчання для своїх дітей, в тому числі домашню [9, с. 101].

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Пошук підтримки та співпраці батьками домашніх школярів є дуже важливим, адже наявність одномумців для них самих, а також їх дітей стає вагомим ресурсом й створює можливість для формування сприятливого середовища з метою налагодження комунікації, забезпечення підтримки та посилення мотивації. Батьки, які обрали для своїх дітей домашню форму здобуття освіти, не хочуть, щоб їх діти перебували в ізоляції, тому вони звертаються за допомогою до консультантів та фахівців, формують об'єднання й шукають підтримку у колі зацікавлених батьків [5, с. 308; 8, с. 19]. Такі об'єднання часто стають прикладами громадських освітніх підсистем.

Зважаючи на те, що саме в США домашня освіта, починаючи з 1970-х і до 1990-х рр. пройшла шлях легітимізації у всіх 50-ти штатах та нагромадила значний досвід розвитку різних форм сприяння і підтримки, **метою статті є:** вивчення та аналіз американського досвіду в руслі створення та функціонування правозахисних груп, педагогічних організацій, асоціацій прихильників домашньої освіти.

Виклад основного матеріалу. Становлення домашньої освіти в США, згідно з даними наукових досліджень, відбувається одночасно із розвитком американського суспільства впродовж тривалого історичного періоду. Наприклад, в Північній Америці

домашнє навчання набуло поширення ще до 1870-х рр. та проводилось батьками або приватними вчителями аж до моменту впровадження обов'язкової інституціональної освіти та створення сучасних шкіл [4, с. 3].

Аналізуючи історичні особливості розвитку домашньої освіти в США, робимо висновок, що у 1960-х рр. діяли два напрямки підтримки домашнього навчання: ідеологічний та педагогічний. Лідером ідеологічного напрямку був Раймонд Мур, колишній місіонер та експерт з домашнього навчання, який вважав, що вступ у школу потрібно відкласти до 8–12 річного віку школярів [9, с. 100]. Засновником педагогічного напрямку став Дж. Холт – педагог-гуманіст, який виступав за децентралізацію освіти та надання більшої автономії вибору для батьків. В середині 60-х років Дж. Холт започаткував свій власний журнал «Особистісний ріст без шкільної освіти», який виходив друком до 2001 року [3, с. 161].

Зі зростанням в США руху домашнього навчання в 1970-х рр. батьки, які обрали домашню форму освіти для дітей, почали об'єднуватись у невеликі групи. Схожа консолідація зусиль і досі є поширеною, особливо серед релігійно мотивованих батьків. Дослідники зазначають, що саме такі об'єднання сприяли становленню та розвитку домашньої освіти в американському освітньому середовищі [12, с. 26]. З огляду на це, функціонування груп підтримки має одне із ключових значень у структурі системи домашньої освіти.

Акцентуючи свою увагу на поширеності цих груп підтримки, Раймонд та Дороті Мур встановили, що на початку 1990-х рр. на території США існували тисячі таких об'єднань. Американський професор та автор кількох книжок про домашню освіту Мілтон Гейтер зазначив, що такого роду асоціації провели понад 500 конгресів домашнього навчання лише у 2001 році, близько 70 із яких зібрали понад 3000 учасників [7, с. 23].

У 1981 році в результаті дослідження домашнього навчання Густавсен Гуннар встановив, що 45% батьків є членами принаймні однієї асоціації домашньої освіти [12, с. 18]. Станом на початок ХХ ст., Ізабель Лайман задокументувала подальший розвиток цієї тенденції з показником – 85 % [10, с. 6].

У Сполучених Штатах Америки групи підтримки можуть діяти на місцевому, державному та національному рівнях [10, с. 3]. До національних груп підтримки зокрема входять такі правозахисні організації: Асоціація правового захисту домашньої школи, Національна асоціація правового захисту альтернативних шкіл та Інститут Резерфорда, які надають правову та інформаційну підтримку сім'ям, які обирають альтернативні форми навчання. Також було створено ряд національних організацій домашнього навчання, з метою розповсюдження періодичних видань та обміну інформаційними ресурсами.

Державні організації також є важливою частиною домашньої освіти. За даними американських дослідників, у кожному штаті функціонує хоча б одна така асоціація [12, с. 8]. Окрім національних та державних організацій існують тисячі місцевих груп домашнього навчання, які вирішують широкий спектр завдань. Ці локальні групи варіюють від неформальних (наприклад, невелике об'єднання батьків, які спільно планують екскурсію) до формальних (наприклад, групи з чітко визначеними організаційними структурами). Спрямованість місцевих груп підтримки також може бути різною. Деякі з них створені для безпосередньої підтримки дітей, які навчаються вдома, інші – призначені для допомоги батькам як домашнім педагогам [13, с. 16].

Часто домашня школа асоціюється з відокремленим, ізольованим середовищем, яке може мати негативний вплив на особистість дитини. З огляду на це, створення об'єднань батьками, правозахисниками, випускниками домашніх шкіл демонструє важливість соціальної адаптації та інтеграції домашніх школярів у соціальне середовище [6, с. 274].

Аналізуючи переваги участі у групах підтримки самих домашніх школярів, робимо висновок, що тим самим вони сприяють участі в колективних навчальних

заходах, таких як організація наукового ярмарку або групове вивчення іноземної мови [12, с. 28]. Вони також часто забезпечують учням досвід спілкування, дискусій, безпосередньої взаємодії і співпраці.

Для батьків-педагогів участь у групах підтримки, організаціях та асоціаціях дає можливість доступу до навчальних ресурсів та матеріалів для оцінювання, які можна використовувати вдома, а також стає джерелом інформації про ефективні прийоми та методи навчання. Крім цього мережеві асоціації часто включають послуги юридичного консультування для батьків [20, с. 16].

Американські дослідники запропонували диференціацію груп підтримки за такими критеріями: культурна орієнтація (тобто релігійна чи світська); рівень (тобто місцевий, державний, національний); цільова група підтримки (діти, батьки, комбінація обох суб'єктів); освітня філософія (традиційна, альтернативна) та організаційна структура (включаючи механізми керівництва) [7, с. 12].

Групи підтримки, організації та асоціації, особливо на рівні штату, активно організовують конференції для батьків, дають можливість вчитися один в одного, отримувати моральну та емоційну підтримку. Релігійні групи підтримки у свою чергу створюють основу для зміцнення релігійних цінностей і налагодження зв'язків між сім'ями та релігійним середовищем [12, с. 22].

Асоціації підтримки часто готують та поширюють публікації (газети, журнали та книги) з великою кількістю інформації про потенційні ресурси та переваги домашнього навчання, щоб забезпечити популяризацію самої ідеї, а також просвіту громадськості в контексті домашнього навчання та поширювати досвід успішних сімей, які навчають дітей вдома [7, с. 13].

Окрім цього, у разі виникнення труднощів в процесі домашнього навчання, сім'ї об'єднувалися, щоб спільно шукати вихід або ж звернутися до фахового педагога за додатковою підтримкою [8, с. 26]. Водночас на сьогодні відчутний брак досліджень, які б висвітлювали цінності та переконання, на основі яких формуються та функціонують групи підтримки домашнього навчання, а також те, як групи допомагають у довгостроковій перспективі розвитку дітей.

Американські дослідники виявили, що участь у групах підтримки зменшує стрес, який відчувають батьки в процесі організації домашнього навчання. У результаті проведеного дослідження науковці виявили, що групи домашнього навчання, зокрема кооперативи, де відбувалося багато позакласних заходів та активностей, стали основним джерелом формування позитивної мотивації та стимулювання діяльності для домашніх педагогів, особливо тих, хто тільки розпочав домашнє навчання [14]. Групи підтримки також пропонують батькам-педагогам можливості для обміну талантами, знаннями та соціальною діяльністю.

Громадські об'єднання, групи підтримки та асоціації домашньої освіти в США дуже популярні й широко представлені в інформаційному просторі, зокрема на офіційних сторінках в мережі Інтернет чи у соцмережах. Зазвичай представники таких об'єднань створюють власні сайти, де коротко описують історію заснування організації, пропонують стати її членом, розповідають про команду фахівців та їх завдання. Членство у групі чи асоціації може плавно виходити за межі одного колективу, фізичного чи віртуального простору в залежності від інтересів, потреб та запитів конкретної сім'ї. В межах таких груп також відбувається обмін знаннями про можливості професійного розвитку батьків-педагогів та про анонси актуальних семінарів, практикумів, конференцій. Конференції дають змогу батькам дізнатися більше про навчальні програми та матеріали, а також семінари та практикуми призначені для розвитку методичних навичок для організації домашнього навчання. Здобуття спільних знань про можливості професійного навчання дозволяє членам груп вдосконалити практику викладання та навчання, отримати поради від інших батьків та навпаки поради колегам, яким чином діяти у тій чи іншій ситуації.

Серед найбільш відомих та чисельних американських правових об'єднань в США з питань домашнього навчання є Національна асоціація домашньої школи, Коаліція за відповідальну домашню освіту, Асоціація правового захисту домашньої школи, Національний науково-дослідний інститут домашньої освіти. Для захисту прав сімей, які обрали домашню освіту, у 1983 році було засновано Асоціацію правового захисту домашньої школи як некомерційну організацію для пропаганди та проведення поточних досліджень [11, с. 5]. Національний науково-дослідний інститут домашньої освіти було засновано в 1990 році як наукову організацію для дослідження та популяризації домашнього навчання [17]. Нові дослідження, опубліковані статті, центр обміну новинами домашнього навчання, статистика, ресурси та рецензований журнал є продуктами цього інституту.

Національна асоціація домашньої школи (далі – Асоціація) є національним центром домашнього навчання в Америці. Вона надає всебічну підтримку сім'ям, проводить різноманітні заходи та забезпечує програмами і ресурсами загальнонаціональну спільноту домашніх школярів [18].

Серед основних завдань Асоціації: допомога батькам у прийнятті рішення про вибір для їхньої дитини домашньої форми здобуття освіти; сприяння у підборі легких та інтерактивних способів навчання вдома; забезпечення батьків базовими знаннями і практичними інструментами, які покликані полегшити процес навчання; залучення домашніх школярів до різноманітних заходів (подорожей, шоу талантів, волонтерства, дискусій, наукових ярмарок, учнівських рад тощо).

Засновники Національної асоціації домашньої школи стверджують, що система державних шкіл стала «серйозною руйнівною силою для суспільства в цілому, особливо для молоді, яка має стати лідерами завтрашнього дня». Асоціація підкреслює й те, що люди змогли досягти успіху після навчання в державній школі, лише завдяки певному протистоянню шкільній системі, а не завдяки їй. Успіх таких людей, на їх думку, залежав тільки від них самих, завдяки тому, що вони, як правило, додатково навчалися вдома самостійно. Члени Асоціації вважають, що єдиною перешкодою для впровадження домашнього навчання для власної дитини може бути лише неготовність батьків до впровадження та організації такої освітньої форми.

Для того, аби батьки змогли остаточно вирішити, чи підходить для їхньої дитини домашнє навчання, Асоціація пропонує батькам, які є її членами, безкоштовно завантажити повну електронну книгу від Інституту домашньої школи під назвою «Teга Scholar – Комплексний довідник для сучасних хоумскулерів». У цій електронній книзі міститься все, що потрібно знати батькам, щоб прийняти рішення про перехід на домашню освіту. Окрім цього, Асоціація покликана допомогти батькам подолати страх перед домашнім навчанням і забезпечити їх необхідними знаннями та інструментами для впровадження ефективного навчання їхніх дітей. Згодом, батьки проходять безкоштовний (для членів Асоціації) навчальний онлайн-курс під назвою «Курс для вчителів домашньої школи», щоб допомогти їм стати справді ефективними педагогами для власних дітей.

Тим батькам, які працюють повний робочий день, Асоціація сприяє в організації серед батьків невеликих груп однодумців, в межах яких батьки навчають дітей, які входять в цю групу один день на тиждень згідно з розкладом. Завдяки цьому, діти продовжують спілкуватися та реалізують свої академічні інтереси в безпечному та комфортному середовищі. Такі об'єднання ще називають кооперативами. Окрім цього, Асоціація підтримує сім'ї та допомагає їм розпочати та розвивати домашній бізнес. Члени Асоціації мають можливість продавати продукцію свого бізнесу за допомогою електронного каталогу, який доступний всім членам Асоціації.

Додаткову підтримку батьки як члени асоціації можуть знайти на веб-сайті Асоціації, де вони мають доступ до бібліотеки електронних книг, відео, каталогів та спеціальної програми «Запитай експерта».

На вебсайті Асоціації домашні школярі, які є її членами, можуть створити свій власний профіль, у якому демонструють свої досягнення, таланти та інтереси. Їхні сторінки також можуть слугувати натхненням для інших дітей, які навчаються вдома, демонстрацією прикладів успішності домашніх школярів. Через мережу Інтернет учні можуть брати участь у спільних проектах, працювати разом, створювати команди та спілкуватися.

Асоціація є спонсором шоу талантів національного рівня із багатьма категоріями, які щороку завершуються національним фіналом на щорічній віртуальній виставці Асоціації. Категорії виступів включають: танці, співи, гру на музичних інструментах, науковий ярмарок, дискусії, різні форми мистецтва, промови, мультимедійні презентації про вирішення світових проблем тощо.

Для дітей віком до 12 років Асоціація створила «Дитячий куточок», який містить цілу колекцію заходів, які оновлюються щотижня, а також «Навчальні пригоди», під час яких діти дають відповіді на запитання про прочитані книги. Окрім цього, команда Асоціації відкрила онлайн-магазин, у якому представлені товари, які можуть знадобитися під час навчання вдома (онлайн-курси, ігри, навчальні програми тощо).

Для батьків, які вирішили вступити в Національну асоціацію домашньої школи станом на 2020 рік вартість річного членства складала 39 доларів США, яке включає: повний доступ до «Курсу для вчителів домашньої школи», електронної книги під назвою «Тегга Scholar – Комплексний довідник для сучасних хоумскулерів», щомісячних випусків інформаційного бюлетеня «Домашній навчальний дайджест», різних джерел інформації тощо.

Асоціація правового захисту домашньої школи – це християнська некомерційна правозахисна організація, яка допомагає батькам, діти яких навчаються вдома, забезпечити персоналізовану освіту, піклуючись про кожного члена сім'ї, захищаючи та забезпечуючи майбутнє домашнього навчання. Президентом Асоціації правового захисту домашньої школи є Джеймс Р. Мейсон. Організація діє з 1983 року, а її засновниками є двоє юристів, які навчали своїх дітей вдома – Майк Фарріс і Майк Сміт [16].

Членський внесок за вступ в асоціацію становить 135 доларів США на рік, 14 доларів США на місяць або 1500 доларів США за постійне членство. У вартість включено юридичні та освітні консультації.

Сьогодні Асоціація правового захисту домашньої школи супроводжує понад 100 000 сімей, у яких діти стали учнями домашньої школи. Метою діяльності організації є забезпечення успішного навчання домашнього школяра. Основні напрямки діяльності асоціації спрямовані на захист прав батьків та дітей, які обрали домашню форму навчання; надання індивідуальної допомоги сім'ям, які є членами організації; залучення до законодавчих процесів в галузі домашньої освіти.

Хоча домашнє навчання є законним у всіх 50 американських штатах, однак правозахисники вважають, що воно досі перебуває під загрозою заборони на державному рівні. Окрім цього, команда організації активно співпрацює із державними законодавцями, щоб розробляти закони сприятливі для розвитку домашньої освіти та допомагати урядовцям дотримуватися цих законів. На офіційному сайті організації, батькам пропонується короткий виклад закону про домашню освіту кожного штату зокрема для того, щоб вони могли безперешкодно та швидко знайти всю необхідну інформацію.

Представники організації виграли в судді низку резонансних справ від імені батьків дітей, чия можливість навчатися вдома була під загрозою. Більше того переважну більшість проблем, які вирішує команда організації, успішно полагоджують завдяки ранньому втручання спеціалістів-консультантів ще до моменту судового позову.

Поряд із правозахисними організаціями в США діє Національний науково-дослідний інститут домашньої освіти, який здійснює дослідження у сфері домашньої освіти і публікує науковий журнал під назвою «Home School Researcher Journal». Цей

рецензований академічний журнал, заснований у 1985 році як щоквартальне видання з проблематики домашньої освіти .

Основними завданнями науково-дослідного інституту є: дослідження досвіду батьків, які навчають своїх дітей вдома; комунікація з ЗМІ, законодавцями та національними організаціями, презентація результатів дослідження домашнього навчання; поширення ідей домашнього навчання у середовищі зацікавлених осіб; робота над законодавчими процесами з питань домашньої освіти в США.

Ще однією організацією, яка працює в галузі домашньої освіти є Коаліція за відповідальну домашню освіту [15]. Її завдання – розширити можливості дітей, які навчаються вдома, шляхом просвіти громадськості і відстоювання орієнтованої на дітей політики та практики. Коаліція була створена у 2013 році випускниками домашньої школи з різних штатів – Кетрін Брайтбіл, Рейчел Коулман, Хізер Доні, Кірін Дарквотер і Райан Столлар. Метою створення цієї коаліції стала стурбованість недостатністю захисту для дітей, які навчаються вдома. Як випускники домашньої школи, засновники коаліції стверджують, що не завжди домашнє навчання може забезпечити дітям академічний успіх. За їхніми словами, їм зустрічались випадки, коли домашнє навчання використовувалося для ізоляції і приховування жорстокого поводження з дітьми.

Станом на сьогодні в Україні теж діє ряд асоціацій, які спеціалізуються саме на альтернативних формах освіти. Одна із них – освітньо-консультаційний центр «Центр домашньої (сімейної) і альтернативної освіти «Веліцей», який проводить консультації та навчання у таких формах: дистанційне онлайн-навчання у безпосередньому контакті педагога з дитиною за навчальним планом та програмою загальноосвітньої школи з видачею документа про освіту державного зразка; дистанційне індивідуальне онлайн-навчання дітей з окремих навчальних предметів шкільної програми, дистанційне групове онлайн-навчання дітей (до 3-х осіб), які перебувають на сімейному навчанні та об'єднані батьками у навчальні групи, з окремих навчальних предметів шкільної програми; репетиторські заняття з учнями загальноосвітніх шкіл; підготовка до складання іспитів різного рівня; курси іноземних мов для дітей; профільні навчальні курси за авторськими програмами [2].

Окрім цього у 2023 році почала діяти Українська національна асоціація сімейної освіти створена родинами домашніх школярів з різних частин України, які практикують сімейну освіту [1]. В рамках її діяльності було проведено першу в Україні конференцію сімейної освіти, де було розглянуто важливі теми: «Досвід українських родин «випускників»-хоумскулерів», «Робота з владою – стратегія задля підтримки сімейної освіти», «Дослідження про сімейну освіту» тощо.

Досвід роботи вітчизняних об'єднань не настільки тривалий як в закордонних країнах, тому його конструювання буде більш ефективним завдяки врахуванню прогресивних напрацювань. Американські досягнення у вимірі диференційованої підтримки, спрямованості на різну цільову аудиторію, широкий арсенал організаційних форм й ресурсів можна творчо використовувати для підвищення якості домашнього навчання в українських умовах.

Висновки. Отже, домашня форма здобуття освіти впродовж останніх років набуває своєї популярності не лише у світі, але й в Україні. Потреба підтримки та супроводу батьків під час вибору ними альтернативної форми освіти залишається актуальною. Прикладом держави, у якій батьки домашніх школярів активно створюють осередки для об'єднання «домашніх учителів», є США. Зокрема, станом на сьогодні, там діють тисячі батьківських об'єднань, які комунікують, шукають і знаходять взаємну підтримку, діляться досвідом, організують кооперативи, систематизують та збагачують ресурси, розширюють інформаційне середовище, формують позитивне сприйняття ідеї в суспільстві, забезпечують правовий захист суб'єктів домашнього навчання. Для української освітньої практики, з огляду на зростання зацікавлення домашньою формою освіти через умови воєнного стану, описаний досвід є цінним ресурсом в концептуальному та функціональному вимірі.

Література

1. Громадська організація «Українська національна асоціація сімейної освіти» (УНАСО). URL: <https://www.unaso.org/>
2. Освітньо-консультаційний центр домашнього (сімейного) та альтернативного навчання «Велицей». URL: <http://www.ukraine-school.org/>
3. Рубан І. Домашнє навчання як альтернативна форма здобуття початкової освіти (за ідеями американського педагога Джона Холта). *Порівняльно-педагогічні студії*. 2014. № 6 (20). С.161–168.
4. Basham P. Home schooling: from extreme to the mainstream. *Public Policy Source*. 2001. Vol. 51. P. 1–18.
5. Collom E. The ins and outs of homeschooling: The determinants of parental motivation and student achievement. *Education and Urban Society*. 2005. Vol. 37(3). P. 307–335.
6. Collom E., Mitchell D. Home schooling as a social movement; Identifying the determinants of homeschoolers' perceptions. *Sociological Spectrum*. 2005. Vol. 25(3). P. 273–305.
7. Gaither M. M. Homeschool: An American history. New York: Palgrave MacMillan, 2008. 317 p.
8. Hill P. Home schooling and the future of public education. *Peabody Journal of Education*. 2000. Vol. 75(1/2). P. 20–31.
9. Kaya T. An evaluation of the historical development and recent state of homeschooling in the USA. *Turkish Journal of Sociology*. 2015. Vol. 1. P. 99–118.
10. Lyman I. The homeschooling revolution. Amherst, MA: Bench Press International, 2000. 142 p.
11. Lips D., Feinberg E. Homeschooling: A growing option in American education. Washington, DC: Heritage Foundation. 2008. P.1–8.
12. Murphy J. Homeschooling in America: Capturing and assessing the movement. Thousand Oaks, CA: Corwin. 2012. 200 p.
13. Perry J., Perry K. The complete guide to homeschooling. Los Angeles: Lowell House, 2000. 352 p.
14. Rathmell J., Collins G. A heuristic inquiry into the stress the home educators experience. *Home School Researcher*. 2013. Vol. 29 (2). URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/58824468.pdf>
15. The Coalition for Responsible Home Education. URL: <https://responsiblehomeschooling.org/>
16. The Home School Legal Defense Association. URL: <https://hsllda.org/>
17. The National Home Education Research Institute. URL: <https://www.nheri.org/>
18. The National Home School Association. URL: <https://nationalhomeschoolassociation.com/>
19. Tilhou R. Contemporary Homeschool Models and the Values and Beliefs of Home Educator Associations: A Systematic Review. *Journal of School Choice*. 2020. Vol. 14:1, P. 75-94.
20. Whitehead J., Bird W. Home education and constitutional liberties: The historical and constitutional arguments in support of home instruction. Westchester, IL: Crossway Books, 1984. 143 p.

References

1. Hromadska orhanizatsiia «Ukrainska natsionalna asotsiatsiia simeinoi osvity» (UNASO) [Public organization "Ukrainian National Association of Family Education" (UNASO)]. URL: <https://www.unaso.org/> [in Ukrainian].
2. Osvitno-konsultatsiinyi tsentr domashnoho (simeinoho) ta alternatyvnoho navchannia «Velitsej» [Educational and consulting center for home (family) and alternative education "Velycey"]. URL: <http://www.ukraine-school.org/> [in Ukrainian].
3. Ruban, I. (2014). Domashnie navchannia yak alternatyvna forma zdobuttia pochatkovoї osvity (za ideiamy amerykanskoho pedahoha Dzhona Kholta) [Homeschooling as an alternative form of primary education (according to the ideas of the American educator John Holt)]. *Porivnialno-pedahohichni studii – Comparative pedagogical studies*. No 6 (20). P. 161–168 [in Ukrainian].

4. Basham, P. (2001). Home schooling: from extreme to the mainstream. *Public Policy Source*. Vol. 51. P. 1–18 [in English].
5. Collom, E. (2005). The ins and outs of homeschooling: The determinants of parental motivation and student achievement. *Education and Urban Society*. No 37(3). P. 307–335 [in English].
6. Collom, E. & Mitchell, D. (2005). Home schooling as a social movement; Identifying the determinants of homeschoolers' perceptions. *Sociological Spectrum*. No 25(3). P. 273–305 [in English].
7. Gaither, M.M. (2008). *Homeschool: An American history*. New York: Palgrave MacMillan [in English].
8. Hill, P. (2000). Home schooling and the future of public education. *Peabody Journal of Education*. No 75(1/2). P. 20–31 [in English].
9. Kaya, T. (2015). An evaluation of the historical development and recent state of homeschooling in the USA. *Turkish Journal of Sociology*, 1, 99–118 [in English].
10. Lyman, I. (2000). *The homeschooling revolution*. Amherst, MA: Bench Press International [in English].
11. Lips, D. & Feinberg, E. (2008). *Homeschooling: A growing option in American education*. Washington, DC: Heritage Foundation [In English].
12. Murphy, J. (2012). *Homeschooling in America: Capturing and assessing the movement*. Thousand Oaks, CA: Corwin [In English].
13. Perry, J. & Perry, K. (2000). *The complete guide to homeschooling*. Los Angeles: Lowell House [in English].
14. Rathmell, J., Collins, G. (2013). A heuristic inquiry into the stress the home educators experience. *Home School Researcher*. 29 (2). URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/58824468.pdf> [in English].
15. The Coalition for Responsible Home Education. URL: <https://responsible-homeschooling.org/> [in English].
16. The Home School Legal Defense Association. URL: <https://hsllda.org/> [in English].
17. The National Home Education Research Institute. URL: <https://www.nheri.org/> [in English].
18. The National Home School Association. URL: <https://nationalhomeschoolassociation.com/> [in English].
19. Whitehead, J. & Bird, W. (1984). *Home education and constitutional liberties: The historical and constitutional arguments in support of home instruction*. Westchester, IL: Crossway Books [in English].

Dmytriv Y.

PhD student at Department of General Pedagogy
and Pedagogy of Higher Education,
Ivan Franko National University of Lviv
Yuliia.Dmytriv@lnu.edu.ua
orcid.org/0000-0002-8195-963X

ANALYSIS OF THE EXPERIENCE OF FUNCTIONING OF AMERICAN HOME SUPPORTING ORGANIZATIONS

The article is devoted to the analysis of the experience of creating and functioning of homeschool organizations in the USA. The preconditions, peculiarities and prospects of the activities of such organizations (support groups, associations, coalitions) are considered. In order to analyze the state of the human rights aspect of homeschooling, a study of scientific literature was carried out, and information from American and Ukrainian electronic resources of the public associations, institutions and organizations was processed.

As a result of the study of the American scientific and pedagogical literature, two directions of the movement of homeschooling in the USA are distinguished. The prevalence of parent support groups was determined and their role in the context of the development of homeschooling in the United States was settled. According to the results of the analysis of scientific sources, three main levels of functioning of support groups for parents of homeschoolers in the USA were established: local, state, and national. The goals and objectives of each of them were highlighted. The advantages of the participation of parents of homeschoolers in support groups are determined and the opportunities offered by such groups are clarified. The peculiarities of the creation and functioning of cooperatives in the USA as one of the forms of parent associations are described.

In an effort to analyze the American experience of creating and functioning of homeschooling supporting organizations, the pedagogical and methodological aspects of the activities of such organizations and institutions in the USA were considered. Among them are the National Home Education Association, the Home School Legal Defense Association, the National Research Institute of Home Education and the Coalition for Responsible Home Education. The main directions of their activities have established, including the creation of an advisory team, provision of support programs and phased support for families whose children are educated at home. The influence of these organizations on the formation of homeschooling in the USA was evaluated.

The peculiarities of the activities of associations involved in the implementation and support of homeschooling in Ukraine have been analyzed. The main tasks, principles and prospects for their further functioning are highlighted.

Key words: home education, homeschooling in the USA, homeschooling supporting organizations, homeschoolers.